

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 4. marts 2026 blev i sag nr. 104106:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Norli Liv og Pension A/S
Midtermolen 1
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I vedlagt klageskrivelse til klageskema af 7/8 2025 har klageren bl.a. anført:

"Min klage drejer sig om Norlis afgørelse af 23. januar 2025, som blev fastholdt ved klagesvar af 16. april 2025, hvor Norli besluttede at ophøre med udbetalingen af invaliderente og præmiefritagelse i henhold til min erhvervsevnetabsforsikring tegnet hos Norli (det daværende 'Forsikrings-selskabet Alm. Brand Liv og Pension'), under forsikringsnummer [...]"

Jeg bestrider Norlis beslutning som uberettiget i henhold til forsikringsbetingelserne. I det omfang Forsikringsankenævnet måtte komme frem til, at afgørelsen er i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne, gør jeg gældende, at dele af forsikringsbetingelserne er urimelige og skal tilsidesættes som ugyldige, jf. aftalelovens § 36, jf. § 38c, således, at Norlis pligt til at genoptage udbetalingen af invaliderente og yde præmiefritagelse skal gælde uanset.

Jeg anmoder derfor Forsikringsankenævnet om at pålægge Norli at genoptage udbetalingen af invaliderente og genoptage præmiefritagelse i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes ordlyd og intention.

1. Retlige grundlag

1.1 Forsikringsbetingelser

Der gælder ifølge 'Livs- og Pensions Betingelserne', jf. bilag 1, et helbredsmæssigt og et økonomisk kriterium, jeg skal opfylde for at være berettiget til udbetaling af invaliderente samt berettiget til præmiefritagelse.

1.1.1 Helbredsmæssige kriterium

Om det helbredsmæssige kriterium fremgår af blandt andet af punkt 17 i forsikringsbetingelserne:

'Erhvervsevnen anses for nedsat, hvis forsikredes evne til at erhverve indkomst ved personlig arbejdsindsats på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forset, nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne....'

1.1.2 Økonomiske kriterium

Om det økonomiske kriterium fremgår videre af punkt 17:

'...Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invaliderente og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ved personlig arbejdsindsats ikke længere vurderes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes indkomstmuligheder ved personlig arbejdsindsats tages der ikke hensyn til situationen på arbejdsmarkedet eller anden konjunkturpåvirkning, f. eks. arbejdsløshed. Evt. indkomst eller mulige indkomster fra fleksjob - herunder ledighedsydelse - eller andre støttede beskæftigelsesordninger på det almindelige arbejdsmarked anses som indkomst (incl. evt. tilskud) opnået ved personlig arbejdsindsats....' (Mine understregninger.)

1.1.3 Krav til varigheden af nedsættelsen

Endelige fremgår det af punkt 17, at den nedsatte erhvervsevne skal være varig:

Udbetaling af invalidesum forudsætter, at nedsættelsen af den forsikredes erhvervsevne til 1/3 eller derunder skønnes at være af varig karakter. Det skal derfor være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses for at være nedsat til 1/3 eller derunder.' (Mine understregninger.)

Norli har ikke bestridt, at nedsættelsen af min erhvervsevne er varig.

1.1.4 Krav til graden af nedsættelsen

Det fremgår af dækningsoversigten i bilag 1 udskrevet 12. maj 2023, at:

'Hvis forsikredes erhvervsevne - på grund af sygdom eller ulykke - bliver nedsat til 1/2 eller derunder inden den 01.02.2057 (risikooophør), udbetales en årlig rente på ...'

Dermed er kravet i det helbredsmæssige og økonomiske kriterium om nedsættelse af min erhvervsevne til 1/3 eller derunder fraveget, så der alene skal være en nedsættelse til 1/2 eller derunder, for at jeg kan få udbetalt livrente. I forhold til retten til præmiefritagelse, skal min erhvervsevne fortsat være nedsat til mindst 1/3.

1.2. Aftalelovens § 36 og 38 c

Det følger af aftalelovens § 36, at:

'En aftale kan tilsidesættes helt eller delvis, hvis den vil virke urimelig eller i strid med retelig handlemåde.'

Det følger af aftalelovens § 38c, at:

'Ved forbrugeraftaler gælder § 36, stk. 1. Såfremt det vil være stridende mod hæderlig forretningskik og bevirke en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser til skade for forbrugeren at gøre et aftalevilkår gældende, gælder de i § 36, stk. 1, nævnte

retsvirkninger også, idet forbrugeren dog i så fald kan kræve, at den øvrige del af aftalen skal gælde uden ændringer, hvis dette er muligt.'

2. Faktiske grundlag

I 2020 blev jeg påført et psykisk traume i forbindelse med, at jeg overværede min nabo dø foran min hoveddør. Jeg blev sygemeldt i forlængelse heraf og efterfølgende diagnosticeret med kronisk PTSD som følge af hændelsen.

Norli har indhentet en speciallægeerklæring af 4. oktober 2023 fra speciallæge i psykiatri, [...], jf. bilag 2. Af erklæringen fremgår blandt andet:

'... Diagnose:

[Klageren] har tidligere haft perioder med ud fra det fortalte depressive symptomer med god hjælp gennem psykologsamtaler. Der er således tale om periodisk depression. (ICD 10: 33.9) Han oplever en svært traumatiserende situation hvor han indirekte oplever sig og sin familie truet på liv og helbred og har fortsat symptomer forenelig med posttraumatisk stresssyndrom af middelsvær til svær grad. (ICD 10: 43.1)

Prognostisk:

I forhold til posttraumatisk stresssyndrom hvor den udløsende hændelse er sket for 3 år siden og uagtet psykolog samtaler og medikamentel behandling uden tilstrækkelig bedring, er der næppe håb om væsentlig forbedring. Det er overordentlig vigtigt at han ikke udsættes for stressfaktorer idet selv beskedne stressfaktorer kan forværre hans tilstand med varige mén til følge. ...' (Mine understregninger).

Før min sygemelding arbejdede jeg som [...] med en ugentlig arbejdstid på 22,2 timer, og supplerede vores økonomi ved at lave simple [opgaver] 8 timer om ugen. Jeg er oprindeligt uddannet [...], men stoppede med at arbejde fuld tid som [...] i 2011. Jeg har siden da ikke modtaget nogen efteruddannelse eller i øvrigt vedligeholdt mine færdigheder som [...]. Jeg har derfor ikke længere forudsætningerne for en lang række [...] opgaver – herunder fx [...]. Jeg vil derfor i dag ikke kunne tage ansættelse som [...] uden omfattende efteruddannelse, hvad jeg som følge af traumet ikke længere er i stand til at gennemføre.

Efter et længere udrednings- og arbejdsprøvningsforløb blev jeg i juli 2024 visiteret til fleksjob af [...] Kommune. Af [...] Kommunes Rehabiliteringsteams indstilling af 10. juli 2024, jf. bilag 3, fremgår blandt andet:

'... Du har prøvet lidt til med, hvad du kan med den diagnose. Du er [...]. Du var glad for at arbejde i [...], men du var kørt lidt træt. Der var flere ting, der gjorde dig i tvivl, om du fortsat ville/kunne være [...]. Du skulle prøve noget, hvor du ikke skulle have med mennesker at gøre. Du kom i praktik ved [...]. Det var svært for dig at udføre opgaverne i forhold til at finde meningen med det. Der kom lidt mere på den depressive side i den periode. Du fandt ud af, at du skulle tilbage til tidligere arbejde, men i en anden version. Du håber, at du på længere sigt kan påtage dig flere af de gamle [...] opgaver igen.

...

Du er optimistisk for fremtiden, med du ved ikke, hvor du er henne om 5 år. Du er ikke rask nu. Du arbejder 8 timer. Du har været stabilt på de timer. Du tænker, at du måske kan lægge en time mere på efter sommerferien.

Du har været oppe på 12 timer, hvor du måtte gå ned i tid igen.

På de 8 timer er det lidt op og ned med effektiviteten. Det kommer lidt an på, hvilken dag det rammer, - hvordan du har det. Du er ikke tilbage på tidligere effektivitet. 75 % effektivitet. Du har fået mere afgrænsede opgaver...'

Jeg blev herefter indstillet til fleksjob med mine skånehensyn beskrevet som 'Der er varige skånehensyn i form af behov for nedsat tid. Overskuelige, ikke stressende opgaver.' jf. bilag 3.

15. juli 2024 godkendte [...] Kommune mig til fleksjob, jf. bilag 4.

Min arbejdstid er pr. 1. Maj 2025 øget fra 8 til 10 timer/ugen med en uændret effektivitetsgrad på 75 %, det vil sige fra 6 timer til 7,5 timer effektivt/ugen.

Ved brev af 24. oktober 2024 skriver Norli, jf. bilag 5:

'... Lægelig vurdering

Vi gør opmærksom på, at vi har vurderet din generelle erhvervsevne, det vil sige din erhvervsevne i ethvert erhverv og ikke kun i forhold til dit arbejde som [...].

Vores rådgivende lægekonsulent har vurderet, at der er lægelig dokumentation for at din generelle erhvervsevne er nedsat til 1/2, men ikke til 2/3.

Det fremgår at du har PTSD og at din tilstand er vurderet kronisk og stationær. Det er senest i april 2024 oplyst, at du har symptomer i form af selvmordstanker, manglende overskud, tics ved øjet, siden af hovedet og benene når du bliver presset. Det fremgår endvidere, i funktionsbeskrivelse, at det i praktikken blev belyst, at relationsarbejde i for store mængder dræner dig for energi, men at det også motiverer. Skånehensyn er nævnt som nedsat tid, overskuelighed og ikke stressende opgaver. I dit arbejde som [...] kan der komme nogen uforlignelig opgaver som du skal reagere på.

Vores lægekonsulent vurderer ikke, at du er retvisende arbejdsprøvet i forhold til de nævnte skånehensyn. De vurderer at der ikke noget til hinder for, at du i betragteligt omfang kan varetage et arbejde med de rette skånehensyn.

Det betyder dermed, at du opfylder de lægelige betingelser for udbetaling af supplerende invaliderente.

Du opfylder ikke betingelserne for retten til præmiefritagelse. Vi har dog valgt at forlænge din fulde bevilling fra 1. november 2024 – 1. februar 2025, mens vi foretager den økonomiske vurdering. ...' (Mine understregninger.)

Ved brev af 23. januar 2025 skriver Norli blandt andet, jf. bilag 6:

'... Vi har modtaget oplysninger om din nuværende indtægt, og på baggrund af den har vi vurderet, at din evne til at tjene penge ikke er nedsat til mindst halvdelen (50 %). Du kan derfor ikke længere få udbetaling fra din forsikring ved nedsat erhvervsevne (invaliderente) eller blive fritaget for at indbetale til din pensionsordning (præmiefritagelse) efter 1. februar 2025.

Vi vurderer nu din generelle erhvervsevne

Tidligere har vi vurderet din erhvervsevne i forhold til dit arbejde som [...], men nu vurderer vi i stedet din generelle erhvervsevne. Det gør vi, fordi [...] Kommune har vurderet, at du ikke kan vende tilbage til beskæftigelse på ordinære vilkår, din tilstand er stabil, og du er startet i fleksjob.

Sådan laver vi vurderingen

Vi vurderer din generelle erhvervsevne ud fra både en lægelig vurdering (det medicinske/helbredsmæssige erhvervsevnetab) og en vurdering af dine indtægtsmuligheder (det økonomiske erhvervsevnetab), og betingelserne for begge dele skal være opfyldt. Dette er beskrevet i afsnit 2 stk. 14.1 i dine betingelser.

Den helbredsmæssige vurdering

Som nævnt i vores tidligere brev har vi rent lægeligt vurderet, at din erhvervsevne er nedsat til 1/2. Det betyder, at du ud fra en helbredsmæssig vurdering har 50 % eller mindre tilbage af din evne til at tjene penge ved arbejde.

Din evne til at tjene penge

Vi vurderer din mulighed for at tjene penge ved at sammenligne din nuværende indtægt – herunder din indtægt fra fleksjobbet – med det, som en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse og fra samme geografiske område som dig kan tjene. Vi tager altså ikke udgangspunkt i den løn, du fik, inden du fik nedsat din erhvervsevne.

Det fremgår, at du er uddannet [...]. Ifølge Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik er gennemsnitslønnen som [...] 33.976,00 kr. om måneden. For fortsat at være berettiget til at få udbetaling og/eller blive fritaget for indbetaling, må du højest tjene halvdelen af dette beløb – dvs. 16.988,00 kr.

Din nuværende indtægt:

Løn i fleksjob: 5.661,82 kr.

Kommunalt tilskud: 18.075,19 kr.

I alt: 23.737,01 kr.

Konklusion på vores vurdering

Du tjener lige nu i alt 23.737,01 kr. Din evne til at tjene penge er derfor ikke nedsat til mindst halvdelen (50 %). Det betyder, at du efter 1. februar 2025 ikke længere opfylder betingelserne for at få udbetaling fra din forsikring ved nedsat erhvervsevne eller blive fritaget for at indbetale til din pensionsordning...'

Jeg har ved e-mail af 27. januar 2025 klaget til Norli over afgørelsen, jf. bilag 7. Norli har ved brev af 16. april fastholdt sin afgørelse, jf. bilag 8.

3. Synspunkter

3.1. Helbredsmæssige kriterium

I forhold til udbetaling af invaliderente anerkender Norli, at min erhvervsevne er varigt nedsat til 50 % eller derunder, og forsikringsbetingelserne i denne henseender er opfyldt.

I forhold til retten til præmiefritagelse afviser Norli, at min erhvervsevne er varigt nedsat til 1/3 eller derunder, og gøre således gældende, at jeg ikke opfylder forsikringsbetingelserne. Norli tilside-

sætter i den forbindelse tungtvejende lægefaglige og kommunale vurderinger, som entydigt peger på, min erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder.

Når Norli gør gældende, at jeg ikke '... er retvisende arbejdsprøvet i forhold til de nævnte skånehensyn.', og at der ikke noget til hinder for, at jeg '... i betragteligt omfang kan varetage et arbejde med de rette skånehensyn.', uden på nogen måde at understøtte disse påstande, må det ses som et standardforsøg på at afvise en betalingspligt med argumenter, der ikke har støtte i de faktiske omstændigheder.

Norlis påstande må forstås således, at jeg vil kunne udvise større arbejdsevne i en anden stilling end min nuværende som [...].

Min nuværende stilling består af opgaver fra den stilling som [...], jeg havde før traumet. De opgaver jeg ikke længere har, er overtaget af andre medarbejdere i [...] herunder den primære [...]. Man kan sige, at jeg i dag fungerer som en slags hjælpe [...].

Det har formodningen for sig, at det sted, jeg vil kunne udvise størst arbejdsevne, er i den arbejdsmæssige sammenhæng og med de arbejdsmæssige opgaver, jeg kender fra tidligere, med mindre forhold ved arbejdet væsentligt strider mod mine skånebehov, og disse forhold ikke kan omgås. Alene det at skulle indgå i nye arbejdsmæssige sammenhænge og oplæres i nye arbejdsmæssige opgaver vil være en udfordring i forhold til de sidste to led i mine skånebehov: '... over-skuelige og ikke stressende opgaver'.

I erkendelse af, at menneskelig kontakt i forbindelse med arbejdet som [...], kan være belastende for mig, blev jeg forsøgt arbejdsprøvet på et [...]. Det viste sig her, at manglen på menneskelig kontakt var en stor belastning. Jeg kom derfor tilbage til mit oprindelige arbejde som [...], dog med væsentligt reduceret ansvar og opgaver. Med disse tilpasninger oplevede jeg at trives samt at udvikle en stabil arbejdsevne på nu 7,5 timer effektivt om ugen. Udfordringerne og motivationen, der for mig knytter sig til den menneskelige kontakt i forbindelse med mit arbejde, mener jeg derfor har fundet sin rette balance i min nuværende stilling, sådan som den er blevet skruet sammen til mig. Norli har ikke løftet bevisbyrden for, at den kommunalt foretagne arbejdsprøvnin g ikke er retvisende, herunder at jeg med overvejende sandsynlighed i en anden arbejdsmæssige sammenhæng eller med andre arbejdsmæssige opgaver, vil kunne arbejde mere end 12 1/3 timer om ugen, eller hvad der svarer til mere end dobbelt så meget, som jeg gør lige nu.

3.2 Økonomiske kriterium

I forhold til det økonomiske kriterium gør Norli gældende, at jeg ikke opfylder kriteriet, bl.a. fordi de ved beregning af min indtjeningsevne medregner det fleksjobtilskud, jeg modtager fra kommunen. Ifølge min pensionsrådgiver hos [...], skal pkt. 17 i forsikringsbetingelserne læses sådan, at offentlige ydelser ikke skal medregnes, jf. bilag 9.

Hvis Norli har ret i at offentlige ydelser, herunder det fleksjobtilskud, skal medregnes, betyder det sammen med kravet om, at forsikringstageren ikke må tjene mere end 50 % af sin oprindelige månedsløn, at personer med lavere lønninger, dvs. hvor den offentlige ydelser i form af fleksjobtilskud eller førtidspension udgør mere end 50 % af forsikredes oprindelige månedsløn, aldrig vil kunne få glæde af forsikringen. Eller med andre ord, at den forsikringsdækning Norli har solgt er illusorisk.

Hvis Norli ville have, at en så afgørende tolkning skal være gældende, skulle den have været præciseret og fremhævet. Eftersom Norli endvidere konkret var med bekendt med mine indtægtsforhold, fordi forsikringsaftalen blev indgået sammen med en pensionsopsparing, så skulle Norli endvidere i hvert fald på det tidspunkt, hvor de fik viden om mine faktiske lønforhold, have orienteret mig om, at der ikke var nogen forsikringsdækning i mit tilfælde. Norli har ikke gjort nogen af delene.

Hvis Forsikringsankenævnet uanset anser det økonomiske kriterium for vedtaget med den tolkning af det, som Norli har lagt til grund, er der tale om et ganske åbenbart urimeligt kriterium for lavtlønnede forsikringstagere. Ingen køber en forsikringsdækning, der er illusorisk. Kriteriet skal derfor tilsidesættes som ugyldigt efter aftalelovens § 36, stk. 1, jf. § 38c. Jeg bemærker, at der er tale om et forsikringsvilkår, der ikke er forhandlet med eller i øvrigt gennemgået af Norli med mig forud for forsikringsaftalens indgåelse og som på en helt central og afgørende måde strider mod den almindelige forventning til, hvad en erhvervsevnetabsforsikring indebærer.

4. Sammenfatning

Sammenfattende gør jeg gældende, at de helbredsmæssige og økonomiske betingelser for udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse i henhold til forsikringsbetingelserne skal anses for opfyldt.

Der foreligger tungtvejende dokumentation for, at min erhvervsevne er varigt og væsentligt nedsat til under 1/3. Norli har ikke løftet bevisbyrden for at den i kommunalt regi foretagne arbejdsprøvning ikke er fyldestgørende og retvisende, herunder at jeg i en anden stilling vil kunne arbejde mere end 12 1/3 timer/ugen, svarende til lidt under 6 timer eller 50 % mere om ugen end jeg gør lige nu.

Norli har i sin vurdering anvendt en fortolkning af det økonomiske kriterium i forsikringsbetingelserne, som strider mod formålet med ordningen og fuldstændigt underminerer forsikringens værdi for lavtlønnede. Fortolkningen kan ikke anses for vedtaget, da den, set i forhold til dens indgribende betydning, ikke er præciseret eller i øvrigt fremhævet i tilstrækkelig grad – hverken generelt eller konkret over for mig, uanset Norli måtte vide, at det var helt afgørende for mig.

Såfremt Forsikringsankenævnet måtte finde, at det økonomiske kriterium skal anses for vedtaget med det indhold Norli påstår, gør jeg gældende, at kriteriet er urimeligt og skal tilsidesættes efter aftalelovens § 36, jf. § 38c.

På den baggrund anmoder jeg Forsikringsankenævnet om at pålægge Norli at genoptage udbetalingen af invaliderente og give mig præmiefritagelse i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes ordlyd og intention."

Selskabet har den 11/9 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen angår spørgsmålet om selskabets forpligtigelse til udbetaling af invaliderente ved nedsat erhvervsevne samt yde præmiefritagelse.

Påstand

Klager tilpligtes

- at anerkende, at selskabet ikke er forpligtet til at udbetale invaliderente fra den 1. februar 2025, da klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat til ½ eller derunder og
- at anerkende, at selskabet ikke er forpligtet til at yde præmiefritagelse fra den 1. februar 2025, da klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller derunder.

Sagsfremstilling

Den 1. juni 2017 blev klager kunde hos selskabet. Dækningsoversigt og forsikringsbetingelser er vedlagt (bilag A og B).

Selskabet har ydet klager præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente fra den 7. august 2021 til den 1. februar 2025, hvor selskabet overgik til at vurdere klagers generelle erhvervsevne.

Af sagens oplysninger fremgår det, at klager lider af en posttraumatisk stresslidelse (PTSD). Klager har i forløbet været diagnosticeret med depression i moderat grad. Det fremgår af sagens oplysninger, at klager har symptomer i form af manglende overskud, tics ved øjet mv. Symptomerne ses især, når klager bliver arbejdsmæssigt presset. Klagers tilstand er vurderet til at være kronisk og stationær. Der henvises til de af selskabet indhentede kommunale akter fra [...] Kommune (bilag C).

Klager arbejder i et fleksjob, som [...]. Af sagens oplysninger fremgår det, at klager har en erhvervskompetencegivende uddannelse som [...], og at klager for nyligt har arbejdet som [...]. Klager har været afprøvet via to forskellige praktikker, som havde til formål at beskrive forskellige arbejdsfunktioner, og hvor disse skulle belyse relationsarbejdes betydning i forhold til klagers trivsel og symptombillede. Praktikkerne belyste, at relationsarbejde i for store mængder dræner klager for energi. Der henvises til de af selskabet indhentede kommunale akter fra [...] Kommune (bilag D).

Den 24. oktober 2024 traf selskabet afgørelse om, at klager opfyldte de helbredsmæssige betingelser for udbetaling af invaliderente, men at klager ikke opfyldte betingelserne for retten til præmiefritagelse.

Selskabet vurderede, at der er lægelig dokumentation for, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat til 1/2, men ikke til 1/3 eller derunder. Selskabet forlængede dog klagers fulde bevilling, indtil der var afklaring af, hvorvidt klager også opfyldte de økonomiske betingelser for udbetaling af forsikringen. Der henvises til (bilag E).

Den 23. januar 2025 traf selskabet afgørelse om, at klager ikke er berettiget til hverken udbetaling af invaliderente eller præmiefritagelse efter den 1. februar 2025, da klager ikke opfylder de økonomiske betingelser herfor. Der henvises til (bilag F).

Den 27. januar 2025 fremsendte klager en klage til selskabets juridiske afdeling. Afgørelsen af den 23. januar 2025 blev fastholdt af selskabets juridiske afdeling. Der henvises til (bilag G).

Den 7. august 2025 klagede klager til Ankenævnet for Forsikring.

Anbringender

Til støtte for den nedlagte påstand gøres følgende gældende:

1. Klagers tab af erhvervsevne og dermed krav på invaliderente skal vurderes med udgangspunkt i forsikringsaftalen indgået mellem selskabet og klager.
2. Erhvervsevnen skal, for at udløse ret til invaliderente, være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3 af fuld erhvervsevne jf. forsikringsbetingelsernes punkt 14 (bilag B).
3. Erhvervsevnen skal, for at udløse ret til præmiefritagelse, være nedsat til 1/3 eller derunder jf. forsikringsbetingelsernes punkt 17 (bilag B).
4. For at en klager kan få udbetalt forsikring for tab af erhvervsevne i henhold til forsikringsbetingelserne, skal både det helbredsmæssige og det økonomiske kriterium være opfyldt.

Det helbredsmæssige kriterium indebærer en medicinsk/lægelig vurdering af, om kundens erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Det økonomiske kriterium vurderer kundens mulighed for at tjene penge ved at sammenligne nuværende indtægt, herunder indtægt fra fleksjob med det, som en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse og egn kan tjene.

Klagers helbredsmæssige erhvervsevne

Der er i sagen lægelig dokumentation for, at klagers generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat til 1/2 eller derunder (jf. dog straks nedenfor om den økonomiske erhvervsevne). Den helbredsmæssige erhvervsevne vurderes ikke til at være nedsat til 1/3 eller derunder.

[...] Kommune har vurderet klagers tilstand som stabil. Klager kan ikke vende tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår og klager er tilkendt et fleksjob jf. (bilag D). Klagers tilstand er vurderet til at være kronisk og stationær. Vurderingen af klagers helbredsmæssige erhvervsevne skal vurderes med sigte på ethvert erhverv, og ikke kun i forhold til klagers beskæftigelse som [...].

Klager er ikke arbejdsprøvet på det brede arbejdsmarked i forhold til sine aktuelle skånehensyn, herunder behovet for nedsat tid, behovet for overskuelighed og behovet for ikke at blive pålagt stressende opgaver. Det vurderes af selskabet, at der ikke er noget til hinder for, at klager, med de rette skånehensyn (dvs. nedsat tid, overskuelighed og ikke stressende opgaver), i betragteligt omfang kan varetage et andet arbejde end det relationskrævende arbejde som [...].

Ud fra sagens oplysninger, er det selskabets vurdering, at der ikke er beskrevet helbredsmæssige gener hos klager, der er uforenelige med varetagelsen af ethvert erhverv på mindst halv tid med de rette skånehensyn, f.eks. et job som [...], som tidligere er bestridt af klager.

Klagers økonomiske erhvervsevne

Klager opfylder efter selskabets vurdering ikke den økonomiske betingelse jf. forsikringsbetingelsernes krav herom.

Indkomst eller mulige indkomster fra fleksjob - herunder ledighedsydelse - eller andre støttede beskæftigelsesordninger på det almindelige arbejdsmarked anses som indkomst (incl. evt. tilskud) opnået ved personlig arbejdsindsats jf. forsikringsbetingelsernes punkt 14.3.

Selskabet har vurderet, at en erhvervsdygtig person (med tilsvarende alder, med samme uddannelse og fra samme geografiske region) kan tjene kr. 33.976 om måneden. Tallet har sel-

Ankenævnet *for* Forsikring

10.

104106

skabet fundet ved at sammenholde klagers uddannelse og erfaring som [...] med Dansk Arbejdsgivers lønstatistikks gennemsnitsløn for [...] jf. (bilag H). Der er ingen offentlig tilgængelig lønstatistik for [...].

Klagers nuværende månedlige indtægt er i alt på kr. 23.737 kr. udgørende af:
Løn i fleksjob kr. 5.661.82 (bilag I)
Kommunalt tilskud kr. 18.075,19 (bilag J)

Når disse ovenstående tal sammenholdes, så er klagers evne til at tjene penge ikke nedsat til mindst halvdelen (1/2) jf. forsikringsvilkårenes krav herom.

Af årsopgørelsen for 2020 fremgår det i øvrigt, at klagers samlede årlige indtægt for 2020, dvs. før klagers sygemelding, er den tilnærmelsesvis tilsvarende som i dag jf. (bilag K).

5. Efter almindelige forsikringsretlige principper er det klageren, som skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav. Bevisbyrden for, at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkeligt omfang, påhviler klager.
6. Det bestrides, i øvrigt, at selskabets forsikringsbetingelser, helt eller delvist, er urimelige og skal tilsidesættes som ugyldige, jf. aftalelovens § 36, jf. § 38c."

Klageren har i brev af 29/9 2025 til nævnet bl.a. anført:

"1. Erhvervsevnehæmmende symptomer

Jeg bemærker i forhold til Norli's sagsfremstilling i Norli's brev af 11. september 2025:

Norli skriver:

'...Det fremgår af sagens oplysninger, at klager har symptomer i form af manglende overskud, tics ved øjet mv. Symptomerne ses især, når klager bliver arbejdsmæssigt presset. Klagers tilstand er vurderet til at være kronisk og stationær. Der henvises til de af selskabet indhentede kommunale akter fra [...] Kommune (bilag C)'

Det er uklart, hvor Norli har dette fra. De fremgår ikke af bilag C.

Gengivelsen af symptombilledet er i øvrigt ikke korrekt. Norli nævner således ikke, at jeg lider af PTSD og en deraf følgende depressiv tendens, som også beskrevet i bilag C, og bilag 2. De nævner heller ikke, at de mere alvorlige symptomer (f.eks. flashbacks, undgåelsesadfærd) kommer tilbage, når jeg bliver presset. Det er en af de største udfordringer for min erhvervsevne, jf. bilag D, side 1 og side 6.

2. Erhvervskompetencegivende [...] uddannelse

Norli skriver i brevet af 11. september 2025:

'... Af sagens oplysninger fremgår det, at klager har en erhvervskompetencegivende uddannelse som [...], og at klager for nyligt har arbejdet som [...]. ...'

Det fremgår ikke, hvor Norli har disse oplysninger fra.

Jeg stoppede med at arbejde fuld tid som [...] i 2011, og har ikke modtaget efteruddannelse siden. Jeg har siden i et meget begrænset omfang ad hoc lavet [...].

Det er naturligvis ikke sådan, at jeg formelt set har mistet min uddannelse eller titel, selvom jeg ikke har arbejdet som [...] i en længere periode. Men har en [...] ikke holdt sine færdigheder ved

lige gennem praksis og efteruddannelse, må [...] færdigheder efter en relativt kort årrække anses for forældet. Hvis jeg ønsker at vende tilbage til faget, er det derfor nødvendigt, at jeg opdaterer mine kompetencer, fx gennem efteruddannelse eller kurser, for at matche de krav og teknologier, der gælder i branchen i dag.

Denne påstand fra min side er svær at føre bevis for. Men Statens voksenuddannelsesstøtte arbejder fx med et princip om, at har man ikke brugt sin erhvervsuddannelse i 5 år, indikerer det, at uddannelsen er forældet. Alle ved, at [...] bliver mere og mere elektriske og computerstyrede og det i et særdeles højt udviklingstempo. Det burde derfor også være indlysende, at kravene til [...] løbende efteruddannelse er meget høje, hvis de skal kunne udføre [...].

Jeg erfarede ovennævnte, da jeg i 2020 (det vil sige før traumet) forsøgte at finde et bijob som [...] 1-2 dage om ugen. Årsagen var, at vi var økonomisk trængte. Alle de [...], jeg søgte hos, afviste mig dog, fordi de ikke troede på, at jeg ville kunne følge med, fordi jeg ikke var fagligt opdateret og i det hele taget havde været for længe væk fra faget. Jeg husker blandt andet, at jeg søgte hos [...], der ligger tæt på vores bopæl i [...].

Jeg fik i stedet lavet en aftale med [familiemedlem], der driver et [...] om, at arbejde 8 timer om ugen i en periode på ca. 8-9 måneder i 2020. Han fandt opgaver, der passede til mit kompetence-niveau. Dette kom alene på plads, fordi han er [familiemedlem], og fordi han ville hjælpe mig og min familie med vores økonomi.

Det er derfor forkert, når Norli skriver, at jeg 'fornyelige' har arbejdet som [...], og i øvrigt lægger til grund for sin afgørelse, at jeg har en erhvervskompetencegivende uddannelse som [...], som jeg vil kunne bruge til at gå ud og få arbejde på grundlag af.

3. Omfang af arbejdsprøvning

Norli skriver endvidere i sit brev af 11. september 2025:

'... Klager har været afprøvet via to forskellige praktikker, som havde til formål at beskrive forskellige arbejdsfunktioner, og hvor disse skulle belyse relationsarbejdes betydning i forhold til klagers trivsel og symptombillede. Praktikkerne belyste, at relationsarbejde i for store mængder dræner klager for energi. Der henvises til de af selskabet indhentede kommunale akter fra [...] Kommune (bilag D).'

Norli laver her en misvisende forsimpning af de forhold, der udfordrer mig, herunder hvilke skåne-behov, arbejdsprøvningen har vist behov for. Arbejdsprøvningen viste således ikke kun – som Norli skriver - at relationsarbejde var belastende – men også, at jeg havde behov for et vist minimum af relationsarbejde for at trives. Det var derfor, at arbejdsprøvningen som [...] blev stoppet.

På baggrund af Norlis forsimpning laver Norli i sit brev af 11. september 2025 den konklusion, at mit nuværende arbejde ikke opfylder mine skånebehov, fordi der indgår relationsarbejde i det. De konkluderer, at jeg vil kunne arbejde flere timer, hvis jeg fandt et arbejde uden relationsarbejde. De vil tilsyneladende ikke acceptere, at der igennem den foretagne arbejdsprøvning af mig som [...] blev konstateret, at mine depressive tendenser blev forværrede som følge af for lidt relationsarbejde.

Norli mener derfor også, at jeg slet ikke er blevet korrekt arbejdsprøvet, idet de videre i brevet af 11. september 2025 skriver, at jeg ikke er blevet '... arbejdsprøvet på det brede arbejdsmarked i

forhold til sine aktuelle skånehensyn, herunder behovet for nedsat tid, behovet for overskuelighed og behovet for ikke at blive pålagt stressende opgaver...'

De skriver dog ikke noget om, hvilken type af stilling, jeg mangler at blive prøvet i, og hvilket belæg der er for at tro, at jeg vil kunne arbejde flere timer i den givne stilling – andet end den misforståede påstand om, at jeg vil kunne arbejde flere timer, hvis der ikke indgå relationsarbejde i stillingen.

Særligt i forbindelse med arbejdsprøvningen hos min nuværende arbejdsgiver [...], blev der lavet omfattende forsøg med at skrue op og ned for diverse faktorer, for at optimere stillingen til min erhvervsevne. Dette er dog ikke særligt godt dokumenteret i sagen. Jeg vil derfor forsøge nedenfor kort at redegøre for forløbet og henviser til de dokumenter, hvor elementerne kan udledes:

I forbindelse med arbejdsprøvning som [...] blev mine depressive tendenser forstærkede. [...] Kommunens rehabiliteringsteam vurderede derfor, at jeg havde behov for en stilling med et vist niveau af menneskelig kontakt, dog doceret i den rette mængde. Efter drøftelser med [...] Kommune blev det derfor aftalt, at jeg skulle tilbage til min gamle arbejdsgiver, der var villig til at tage imod mig og udtrykte stor villighed til at tilpasse stillingen til mine skånebehov, herunder skrue op og ned for doseringen af relationsarbejde.

Min tidligere funktion som ledende [...] blev således omlagt, så jeg kom til at fungere som en slags hjælpe [...] med begrænsede ledelsesopgaver. [...] var meget grundig med at meddele [...] øvrige medarbejdere og medlemmer, at henvendelser om "ledelsesudfordringer" ikke måtte rettes til mig, og at jeg kun i begrænset omfang arbejdede med ledelse. Opgaver, der ikke passede til mine skånebehov, blev flyttet til andre medarbejdere. Dette fremgår af kommunale akter/notater i bilag D.

Jeg havde ugentlige møder med et medlem af [...] ledelse [...] der har ansvaret for [...] trivsel. På disse møder drøftede og justerede vi blandt andet opgavesammensætning, timetal, drøftede søvn, motion og hverdagsbalance. [...] er også angivet som kontaktperson i de kommunale akter, jf. bilag D.

Timetallet blev gradvist reguleret op men også lidt ned igen (bl.a. perioder med 4, 6, 8 og 12 timer, og tilbage til 8 timer). Pr. 1. maj 2025 blev arbejdstiden øget fra 8 til 10 timer/uge, jf. bilag D.

4. Ikke vedtaget/ugyldigt forsikringsvilkår

Ved mit indledende klagebrev af 7. august 2025 gjorde jeg gældende, at Norlis opfattelse af, at der gælder en økonomisk betingelse for forsikringsdækning – hvorefter jeg ikke må have en indtægt (inklusive offentlige fleksjobtilskud og fleksjobløn) på mere end 50 % af min indtægt før erhvervsevnetabet indtrådte – ikke kan anses for vedtaget.

Jeg bemærker, at Norli i sit brev af 11. september 2025 ikke har bestridt, at vilkåret ikke er vedtaget. Jeg henviser i øvrigt til mine anbringender i mit klagebrev af 7. august 2025 til støtte for, at vilkåret ikke er vedtaget, hvilket Norli således heller ikke har bestridt.

Ved mit brev af 7. august 2025 gjorde jeg endvidere gældende, at såfremt Nævnet måtte anse vilkåret for vedtaget, skal det anses for ugyldigt, jf. aftalelovens § 36, jf. § 38 c. Dette har Norli bestridt, men uden at anføre anbringender til støtte herfor.

Det er således ubestridt fra Norlis side, at Norli var bekendt med, at min løn på tidspunktet for indgåelsen af forsikringsaftalen var så lav, at jeg – alene ved at modtage en fleksjobydelse – ville have en indtægt på mere end 50 % og dermed ikke kunne opfylde forsikringsvilkårene for udbetaling af invaliderente.

Nævnet skal med andre ord lægge til grund for sin afgørelse, at Norli fik mig til at tegne en forsikringsdækning, som jeg ikke ville kunne få glæde af, medmindre mine indtægtsforhold ændrede sig markant – og at Norli var klar over dette."

Selskabet har i brev af 31/10 2025 til nævnet bl.a. anført:

"1. Der er i sagen ikke belæg for at vurdere klagers (helbredsmæssige) erhvervsevne til at være nedsat til 1/3 eller derunder. Klager er ikke arbejdsprøvet på det brede arbejdsmarked i forhold til sine aktuelle skånehensyn. Klager kan i betragteligt omfang varetage et andet arbejde end det relationskrævende arbejde som [...]. Jobbet som [...] er alene nævnt i selskabets første indlæg som et eksempel, men andre erhverv kan være relevante. Omskoling kan også være en mulighed. Selskabet bemærker, at tilkendelse af fleksjob ikke i sig selv begrunder en formodning for, at klagerens (helbredsmæssige) erhvervsevne er nedsat til under 1/3, idet en tilkendelse af fleksjob sker efter andre og bredere kriterier, end når forsikringsdækningen ved tabt erhvervsevne skal vurderes.

2. Selskabet fastholder i øvrigt, at klager ikke opfylder den økonomiske betingelse jf. forsikringsbetingelsernes krav herom.

3. Det bestrides, at selskabet ikke nævner klagers posttraumatiske stresslidelse (PTSD) i sit indlæg af den 11. september 2025, herunder at selskabet angiver vildledende/usaglige udsagn i sit indlæg til Ankenævnet. Selskabet har alene interesse i at Ankenævnet for Forsikring når frem til den korrekte materielle afgørelse i sagen."

Selskabet har i brev af 13/12 2025 til nævnet bl.a. anført:

"1. Det bestrides, at selskabet ikke nævner klagers posttraumatiske stresslidelse (PTSD) i sit indlæg. Det bestrides i øvrigt, at Selskabet ikke gengiver klagers sygdomsbillede korrekt. Det er vigtigt at understrege, at selskabet ikke er uenig med klager i, at denne, i en vis grad, har helbredsmæssige gener. Der er i sagen lægelig dokumentation for, at klagers generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat. Den helbredsmæssige erhvervsevne vurderes ikke til at være nedsat til 1/3 eller derunder.

2. I relation til klagers argumentation vedrørende klagers [...] uddannelse, så er det stadig selskabets vurdering, at klager ikke er arbejdsprøvet på det brede arbejdsmarked i forhold til sine aktuelle skånehensyn. Ud fra sagens oplysninger, er det selskabets vurdering, at der ikke er beskrevet helbredsmæssige gener hos klager, der er uforenelige med varetagelsen af ethvert erhverv på mindst halv tid med de rette skånehensyn. Jobbet som [...] er alene nævnt som et eksempel, men andre erhverv kan være relevante. Omskoling, bl.a. indenfor [...], kan også være en mulighed jf. forsikringsbetingelsernes afsnit 16.4 (bilag B).

3. Selskabet fastholder i øvrigt, at klager ikke opfylder forsikringsbetingelsernes økonomiske betingelse jf. betingelsernes krav herom.

4. Selskabet bemærker i øvrigt, at det efter fast Ankenævnspraksis er klageren, som har bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Denne bevisbyrde er ikke løftet."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af speciallægeerklæring af 4/10 2023 fremgår bl.a.:

"Nuværende psykisk:

[...]

[KLAGEREN] fortæller at han 3 dage efter hændelsen blev ramt af stor skyld over at han ikke åbnede døren for at hjælpe naboen idet han er opdraget til at man skal hjælpe hinanden og han fik følelsen af at han havde slået naboen ihjel.

Politiet har givet udtryk for at det er næppe havde ændret på situationen om [KLAGEREN] havde åbnet døren for naboen idet naboen allerede på det tidspunkt havde tabt så meget blod at hans liv næppe stod til at redde.

[KLAGEREN] følte sig i situationen splittet mellem at han på den ene side burde have hjulpet naboen på den anden side ønskede han at beskytte sin familie idet han husker at han var bekymret for om der var andre end naboen idet han havde en følelse af at der muligt var nogle i naboens lejlighed og at han således var bange for om de ville gøre noget ondt mod ham og hans familie.

Han fik efter en uge samtale med privatpraktiserende psykolog.

Han husker at han på et tidspunkt bad Gud om at tilgive sig og følte at han blev tilgivet hvilket hjalp ham en smule.

Han var fortsat i arbejde men efter nogle måneder begyndte han at opleve tics og smerter i nakken og i brystkasse samt smerter i ballen og ned i benet og henvendte sig til egen læge der sygemeldte ham grundet stress.

Han havde søvnbesvær hvor han har svært ved at falde i søvn og angiver at han havde stort hukommelsesbesvær hvor han især bemærkede at han ikke huskede navnene på [...] hvilket han altid tidligere havde kunnet gøre. Han oplevede desuden koncentrationsbesvær.

...

Han husker at han følte sig bange og var især bange for at naboens venner skulle komme og klandre ham for ikke at have hjulpet naboen. Han følte sig således indirekte truet uden at der var konkrete hændelser der gav anledning hertil. Han fortæller at det at folk satte stearinlys på gerningsstedet i flere uger kun gjorde ham nervøs idet der dermed var personer der kendte naboen og muligt ville lægge skylden på [KLAGEREN].

Han fortæller at han fortsat har meget svært ved at sove og det svinger meget og især har han svært ved at falde i søvn og har ofte mareridt. Om dagen kan han opleve flashback.

Han fortæller at han for nuværende deltager væsentligt mindre i de daglige gøremål. Han har tidligere været den der var leder af de frivillige [...] men kan for nuværende stadig ikke tage sig sammen til dette.

Han føler at han lettere bliver irriteret over sine børns lyde idet han er mere lydfølsom og bliver generet af for eksempel køleskabet der snurrer eller i forbindelse med samtalen bliver han påvirket af ventilationen ude på gangen. Han fortæller at han har det bedst når han sidder i et mørkt rum med sin computer afskærmet fra familien og angiver at han tåler mindre socialt samvær hvor han må takke nej til invitationer. Han fortæller at weekenderne kan være kaotiske idet børnene er hjemme hele dagen. Han oplever således et øget behov for at være alene.

Han angiver at det er svært for ham at komme af sted på arbejde de to gange om ugen tre timer hver gang men bliver meget træt fordi han føler at han bruger megen energi på arbejdet, men er omvendt også glad for at komme af sted da det at arbejde er en væsentlig identitet for ham.

Hans hverdag er således præget af at han 2 gange om ugen 3 timer er af sted på arbejde og er meget træt efterfølgende. I det hele taget har han svært ved at kunne deltage i samme omfang som tidligere i de daglige gøremål i hverdagen og i forhold til børnene. Han trækker sig og opholder sig i et rum alene i mørke sammen med sin computer og har svært ved at deltage i det sociale samvær.

Især weekenderne er stressfyldte for ham idet børnene er hjemme hele dagen og han er meget ked af at han har så svært ved at deltage i det almindelige familieliv og være sammen med sine børn, men det stresser ham voldsomt når de har høje lyde.

Objektivt psykisk:

[KLAGEREN] kommer i god tid til samtalen og fremstår med udseende svarende til alderen. Han fremstår almindeligt begavet. Kontakten såvel formel som emotionel er upåfaldende. Hans svarer beredvilligt på de stillede spørgsmål men man fornemmer at han indimellem har vanskeligt ved at holde kronologien i hans forløb.

Der er ikke symptomer der tyder på sansebedrag vrangforestillinger eller forfølgelses forestillinger.

Han fremstår trist men ikke med reelle symptomer på depression hertil skal dog siges at han får medicin der kan dække over egentlige depressive symptomer.

Han beskriver søvnbesvær, hukommelsesbesvær, koncentrationsbesvær og vanskeligt ved at deltage i socialt samvær. Han beskriver lydfølsomhed og oplever det også i samtalen med irritationen over lyden fra ventilationen udenfor kontoret.

Han har flashback hvor han oplever den voldsomme episode om og om igen. Han følte sig i situationen truet på eget liv og helbred foruden at han følte sig truet på sin families vegne.

Han har oplevet svær skyldfølelse og huser fortsat dette om end i lettere grad.

Diagnose:

[KLAGEREN] har tidligere haft perioder med ud fra det fortalte depressive symptomer med god hjælp gennem psykologsamtaler. Der er således tale om periodisk depression. (ICD 10: 33.9) Han oplever en svært traumatiserende situation hvor han indirekte oplever sig og sin familie truet på liv og helbred og har fortsat symptomer forenelig med posttraumatisk stresssyndrom af middel-svær til svær grad. (ICD 10: 43.1)

Prognostisk:

I forhold til posttraumatisk stresssyndrom hvor den udløsende hændelse er sket for 3 år siden og uagtet psykolog samtaler og medikamentel behandling uden tilstrækkelig bedring, er der næppe håb om væsentlig forbedring.

Det er overordentlig vigtigt at han ikke udsættes for stressfaktorer idet selv beskedne stressfaktorer kan forværre hans tilstand med varige mén til følge.

Arbejds-mæssigt:

Han selv mener sig ikke længere i stand til at genoptage sit arbejde som [...] hvilket objektivt må skønnes at være reelt idet han næppe formår den sociale og emotionelle involvering det indebærer at være [...].

Han er for nuværende i praktik på [...] hvor han har praktisk arbejde uden at han følelses-mæssigt eller personligt skal involveres i opgaven hvilket han er glad for at det kan muligt udvides til yderligere timer, men for nuværende kan han næppe yde flere timer end de 6 timer ugentligt som han har nu.

Fremadrettet er væsentligt at han påtager sig job hvor han udsættes for stressfaktorer af selv minimalt omfang.

Han selv er meget interesseret i at være i arbejde i et så stort omfang som muligt idet det for ham er en væsentlig personlig identitet at være i arbejde.

Behandlings-mæssigt:

Han har været i forløb hos psykolog med samtaler der er afsluttet i marts 2023 og i fald der er brug for fornyet forløb, vil han formentlig have gavn af et sådant.

Han er i behandling for angst og depression og angiver effekt af den iværksatte behandling. Han skal formentlig fortsætte med dette gennem lang tid."

Af lægeattest af 22/3 2024 fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredstorhold

[klageren med PTSD]. Siden LÆ 135 fra juni 2023 er hans tilstand blevet mere stabil. I efteråret 2023 skiftet medicinsk behandling fra citalopram til venlafaxin efter råd fra lokalpsykiatrien. Det har hjulpet ham og stabiliseret den psykiske tilstand.

Kopi fra sidste jr notat:

Generelt fået det meget bedre. Bruger nu ydre styring med hjælp fra smart watch til styring af søvn, arbejde og motion. Aktuelt i arbejde i [...] 7 timer om ugen. Har 3 dage med motion. Sover meget bedre om natten. Fået tid til ADD-udredning om 2 år. Vi har ikke forventning om at det vil

ændre hans prognose, eller funktionsniveau. Har et håb om at blive rask og kunne arbejde mere, men for nuværende accepterer han sin tilstand. Der er normale blodprøver, EKG og BT. Uændret medicin, igen om 1 år.

2.3 Særlige hensyn

Hans tilstand vurderes kronisk og stationær. Han har efter eget ønske fået henvisning til privatpraktiserende psykiater mhp. Differential diagnostisk udredning om han i virkeligheden har ADHD. Som skrevet på side 1 har jeg ikke nogen forventning om at det vil ændre hans funktionsniveau i væsentlig grad. Hans tilstand vurderes kronisk og stationær uden mulighed for yderligere behandlingsmuligheder, der kan øge funktionsniveauet. Der er varige skånehensyn i form af behov for nedsat tid.

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Han har en stor arbejdsidentitet og et stort ønske om ad åre at få en øget arbejdssevne.

...

2.7 Lægens eventuelle supplerende oplysninger

Foreslår fastholdelses flexjob i nuværende erhverv"

Af kommunal funktionsbeskrivelse af 23/4 2024 fremgår bl.a.:

"Du har været sygemeldt siden den 22. april 2022 grundet depression efterfølgende blevet udredt for Posttraumatisk belastningsreaktion og periodisk depression af moderat grad. Du har deltaget i psykoedukationsgruppen for PTSD, som har været med til at give dig en øget indsigt i sygdomssymptomer og behandling. Derudover er du i medicinsk behandling.

Du starter delvis som [...] den 8. september 2021, hvor du starter med 4 timer. Der bliver lagt en plan på sygedagpenge hvor der er en forventning om raskmelding den 21. november 2021. Din sag bliver afsluttet på sygedagpenge da du raskmeldte dig selv. Du bliver gensygemeldt i april 2022 og overgår til jobafklaringsforløb grundet forværring i dit helbred. Du begyndte at opleve forskellige tics, øjne, baghoved, ben og brystkasse, hvilket du også havde i tidligere sygemelding, men du oplevede dem som meget voldsomme.

I din tidligere sygemelding trappede du stille ind i arbejdet, det var dejligt i starten - fordi du efter at have gået hjemme i periode, trængte til at komme ud. Du var stadig glad og i godt humør. Du begyndte i den sidste del af optrappingsplanen, at oplevede at det begyndte at blive svært - du havde svært ved at forstå, om det var almindelig træthed eller fordi du reelt havde det dårligt. Du oplevede det sneg sig ind på dig og lige pludselig gik det nedad. Du har haft 3-4 måneder hvor du har haft lyst til at dø - du har haft meget voldsomme selvmordstanker. Du var tilknyttet en psykolog som du har brugt i lang tid.

...

Helbred:

Du har diagnosen PTSD, der er oplyst følgende skånehensyn, nedsat tid, overskuelighed og ikke stressende opgaver.

Ansættelsesperiode:

Du har været ansat siden den 1. juni 2017.

Du siger selv op i forbindelse med at du skal over i praktikken på [...], idet dine overvejelser var at det ville være svært at skille det ad i forhold til arbejde og privat.

...

Skånehensyn:

- Konkrete opgaver
- Nedsat tid
- Der har været kommunikeret ud til [...], at man ikke skal gå til [...] med ledelsesopgaver.

Arbejdstid da du var ansat:

Du starter delvis op i maj 2022, du starter på 2 timer af 2 dage, og oplever i starter af overskuddet er meget begrænset, og sideløbende går du til behandling. Du øger først i tid i februar 2023 hvor du øger til 2 timer af 3 dage i alt 6 timer. Du arbejder et par uger på 6 timer og derefter øger du til 8 timer og har en uge hvor du kommer op på 11 timer idet der kommer en akut opgave, dette gjorde at du kunne mærke, at du blev overbelastet og have brug for at komme dig efterfølgende. Du går tilbage på 8 timer og der bliver snakket ind i det er vigtigt at du fastholder timeantallene og så gradvis øge. Du går efter en uges tid op på 10 timer, hvilket du er på i ca . 5 uger og derfra går op på 11 timer, som du er på i 4 uger, hvorefter du øger til 12 timer, men efter en uge, melder du dig syg, da du slet ikke kunne hænge sammen. Du fortæller, at da du var oppe på de 11 timer, har du givet det lidt ekstra og du godt kan mærke, at i den sidste periode har du hængt i. I dit arbejde som [...] kan der komme nogen uforlignelig opgaver som du skal reagere på. Der bliver aftalt at du går ned på 9-10 timer for på den måde, at have mere overskud hvis der skulle komme uforlignelig opgaver så du ikke vælter.

Du har arbejdet 2 dage i ugen, grunden til de 2 dage er at du har svært ved at komme ud ad døren, og blive påvirket op til du skal ud af døren.

...

Effektivitet i ansættelsen:

Da du er oppe på de 9-10 timer, var det meget svingende hvor effektivt du var, nogle gange havde du en effektiv på 25/50% og andre gange 75 %, og når du have en højre effektivitet var det ikke holdbar for dig, og du havde svært ved at finde en balance mellem privat og arbejdslivet.

Fremmøde og stabilitet:

Der har været forsøgt at aftale faste dage, og det har man nogenlunde kunne gøre, men grundet arbejdet som [...] og der kommer forskellige arrangementer har det ikke været muligt at planlægge helt faste dage.

Sammenfatning:

Der bliver vurderet, at du skal afprøves kort i en anden praktik for at se om mindre relations arbejde og mere konkrete opgaver ville have en ændring på din arbejdsevne

Praktikken på [...]

Fagområde:

[...] fra d. 20. oktober 2023 - 20. december 2023.

Fremmøde og stabilitet:

Du er i praktik hos [...], hvor du starter op i praktikken med fremmøde om onsdagen og om fredagen 2x 3 timer ugentligt, med en forventning om at kunne øge med fremmøde om mandagen også. Dette bliver dog ikke aktuelt, idet du ikke kan øge yderligere i timer. Du opnår et fremmøde i praktikken på 2x3 timer ugentligt, hvilket ikke lykkedes at øge.

Der har været et stabilt fremmøde.

Arbejdsopgaver:

...

Der tales om, at du kunne afprøves i andre arbejdsopgaver på [...] end [fysiske opgaver], såsom administrative opgaver, men dette bliver ikke til noget, idet virksomheden ikke har mulighed for at tilbyde dig denne funktion på 2x3 timer ugentligt. Du har derfor et ønske om at kunne komme i praktik igen hos [...].

Effektivitet:

Indenfor de 6 timer, som du nåede op på og som praktikvært vurderer som værende max timer for dig, der var du 100% effektiv. Når du var i praktikken i de 6 timer ugentligt, så gav du den 'max gas'. Du havde svært ved at sige stop og gav den derfor nogle gange for meget 'gas'.

Praktikken på [...]

Fagområde:

[...] fra d. 3. januar 2024 - 9. juni 2024.

Fremmøde og stabilitet:

Du er i praktik om tirsdagen og om torsdagen fra ca. kl. 09.00 - 12.30. Fremmøde 3½ - 4 timer, i alt max 7-8 timer ugentligt. Der har i praktikperioden været et stabilt fremmøde.

Du har været bedre til at gå hjem og overholde mødetiderne i praktikken, og mørke efter ift. når du ikke havde mere energi, frem for første praktikperiode, hvor du ikke havde en stopklods.

Arbejdsopgaver:

Dine arbejdsopgaver er at være medhjælper på [...] og andre kontoropgaver og ad hoc-opgaver.

Før var du ledende [...], nu er du 'kun' [...]. Arbejdstiden er anderledes - mere afgrænset og klare rammer.

Effektivitet:

Effektiviteten i praktikken hos [...] - i den sidste praktikperiode er på 75%, under et fremmøde på mellem 7-8 timer ugentligt og hvor du overholder timerne og mærker efter ift. energiniveauet og egen trivsel.

Udviklingsmuligheder:

Udviklingspotentialet hos dig kan være, at ved at du får ro på, afgrænsede og klare rammer, at der over tid kan blive overskud til flere arbejdstimer.

Konklusion:

Du har været afprøvet via to forskellige praktikker, som havde til formål at beskrive forskellige arbejdsfunktioner, og hvor disse skulle belyse relations arbejdets betydning ift. hans trivsel og symptombillede. Den ene [...] indehold relations arbejde, og hvor den anden [...] ingen relations arbejde indeholdt.

Praktikkerne belyste at relations arbejdet i for store mængder dræner dig for energi, men at relations arbejdet samtidig motiverer dig og derved også energi. Det har derfor været vigtigt at finde ud af det rigtige antal af timer, således, at din trivsel var bedst muligt og hvor der kunne være en fornuftig balance mellem privatliv og arbejdsliv.

Du er stabiliseret på 7-8 timer ugentligt, og med en effektivitet på 75%, i praktikken hos [...]. Effektiviteten er på 75% er med et timetal indenfor 7-8 timer ugentligt.

Det vurderes at udviklingspotentialet hos dig kan være, at ved at du får ro på i kendte omgivelser og arbejdsopgaver, og hvor disse arbejdsopgaver er afgrænsede og klare, og at det er arbejdsopgaver som motiverer dig - at du derved over tid kan få mere energi og overskud til flere arbejdstimer."

Af rehabiliteringsteamets indstilling til fleksjob den 10/7 2024 fremgår bl.a.:

"Rehabiliteringsteamet har følgende noter til sagen

Hvad har vi snakket om på mødet?

Du har været i et forløb i psykiatrien, hvor du de har sagt, at du har PTSD.

Du har prøvet lidt til med, hvad du kan med den diagnose. Du er [...]. Du var glad for at arbejde i [...], men du var kørt lidt træt. Der var flere ting, der gjorde dig i tvivl, om du fortsat ville/kunne være [...]. Du skulle prøve noget, hvor du ikke skulle have med mennesker at gøre. Du kom i praktik ved [...]. Det var svært for dig at udføre opgaverne i forhold til at finde meningen med det. Der kom lidt mere på den depressive side i den periode. Du fandt ud af, at du skulle tilbage til tidligere arbejde, men i en anden version. Du håber, at du på længere sigt kan påtage dig flere af de gamle [...] opgaver igen.

Det begyndte med PTSD, hvor du var i forløb i Lokalpsykiatrien. Du var dog først sygemeldt med stress og var i optrappingsforløb og blev raskmeldt. Så var du udsat for en hændelse, hvor du blev sygemeldt igen, hvor man ikke vidste, hvad det var. Man troede, at det måske var ADD. Du var helt nede. Du var ved en læge, der også var [...] i fritiden. Han sagde, at det ikke var det. Han anbefalede så Lokalpsykiatrien.

Du får behandlingstilbud. Du får mere depression. Du ved ikke helt, om du er kommet over PTSD. Når du bliver presset, kommer symptomerne tilbage - også flashbacks. Ikke noget, der knytter sig lige til den hændelse, du var ude for. Det er mere bekymringstanker for ulykker.

Du har købt et ur, der hjælper dig i forhold til søvn - målinger. Du prøver at få noget mere remsøvn. Det har gjort noget godt for dig. Du har fået det bedre. Du har også lagt noget træning ind. Du prøver at bruge den energi, der er tilbage efter arbejdet til nogle gode ting. Du har bedre humør og optimistisk for fremtiden.

For 2 uger siden trænede du for meget og havde gang i for meget med planlægning. Det lagde dig ned i en uge. Du prøver på at finde balancen.

Du får stadig medicin. Der er igen planlagt udredning for ADD. Der er ventetid, så det er først i 2026. Du vil gerne udredes for det, da der er nogle symptomer. Egen læge skriver, at han ikke mener, det vil ændre noget.

Du er optimistisk for fremtiden, med du ved ikke, hvor du er henne om 5 år. Du er ikke rask nu. Du arbejder 8 timer. Du har været stabilt på de timer. Du tænker, at du måske kan lægge en time mere på efter sommerferien.

Du har været oppe på 12 timer, hvor du måtte gå ned i tid igen.

På de 8 timer er det lidt op og ned med effektiviteten. Det kommer lidt an på, hvilken dag det rammer, - hvordan du har det. Du er ikke tilbage på tidligere effektivitet. 75 % effektivitet. Du har fået mere afgrænsede opgaver.

Du indstilles til fleksjob. Du ser lyst på fremtiden og gør de gode ting. Det kan være at udredningen for ADD kan gøre at du kan komme lidt op i tid. Du tror på sigt at det godt kan udvikle sig.

...

Begrundelse

Du indstilles til fleksjob, fordi vi vurderer, at din arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat.

Du er diagnosticeret PTSD efter at have fundet din nabo død. Din tilstand er blevet mere stabil. I efteråret 2023 skiftet medicinsk behandling fra citalopram til venlafaxin efter råd fra lokalpsykiatrien. Det har hjulpet dig og stabiliseret den psykiske tilstand. Sover meget bedre om natten. Der har i forløbet også været diagnosticeret depression i moderat grad. Fået tid til ADD-udredning om 2 år. Prognose: Egen læge har ikke forventning om, at det vil ændre hans prognose, eller funktionsniveau, såfremt du får en ADD-diagnose og evt. behandling herfor. Hans tilstand vurderes kronisk og stationær uden mulighed for yderligere behandlingsmuligheder, der kan øge funktionsniveauet. Der er varige skånehensyn.

Du har deltaget i praktikforløb, der dokumenterer, at du fortsat har en arbejdsevne, men på nedsat tid og med hensyn.

Du var i kort praktik ved [...] med [fysiske] opgaver. Gav ikke mening for dig. Fungerer bedst med en vis grad af relationsopgaver, mere afgrænsede. Du havde ved [...] 6 timer om ugen perioden 20.10.2023 til 20.12.2023. Gjorde dig mere depressiv.

Siden januar 2024 praktik på tidligere arbejdsplads ved [...] med reducerede, mere afgrænsede opgaver. Opnået 8 timer, 75 %. Du tænker selv mere bedring over tid og har stor motivation og opnået at få mere energi.

...

Progression Beskrivelse af fleksjob Hensyn

Du tænker selv du over tid kan gå op i timer og tage flere af de gamle opgaver. Du er i bedring. Fået lidt mere energi og ser lysere på fremtiden.

Der er varige skånehensyn i form af behov for nedsat tid. Overskuelige, ikke stressende arbejdsopgaver."

Af årsopgørelse for 2020 fremgår bl.a.:

"

Ankenævnet for Forsikring

23.

104106

Opgørelse af indkomst				
Personlig indkomst	Rubrik	Før AM-bidrag	AM-bidrag	Efter AM-bidrag
Lønindkomst mv.	11	270.254	21.620	248.634
Indskud arb.giveradm. aldersops.grp.liv mv fratrukket i løn	347			2.436
Personlig indkomst				251.070
Samlet AM-bidrag			21.620	

Af lønseddel for perioden 1/10 2024 – 31/10 2024 fremgår bl.a.:

Tekst	Grundlag	Sats	Udbetalt	Trukket
Gage	26,00		5.661,82	
Sundhedsforsikring	132,25			
St. bededagskompensation			25,48	
ATP af løn	26,00			0,00
Pension, 3 (Norli)	5.687,30	5%		284,37
AM-indkomst	5.535,18			
AM-bidrag	5.535,18	8%		443,00
A-skat (Fradrag: 0,00)	5.092,18	36%		1.833,00
Til udbetaling			3.126,93	

Af flekslønstilskud for perioden 1/10 2024 - 31/10 2024 fremgår bl.a.:

Beregning per 25-10-2024	
Antal dage ud af mulige	23 / 23
1 Grundsats for perioden	19.952,00
2 Fradrag pga. indtægter	-1.876,81
3 Fradrag pga. udbetalte sygedagpenge/barselsdagpenge/ressourceforløbsydelse	-
Fradrag for perioder uden flekslønstilskud	-
4 Fradrag for lønloft	0,00

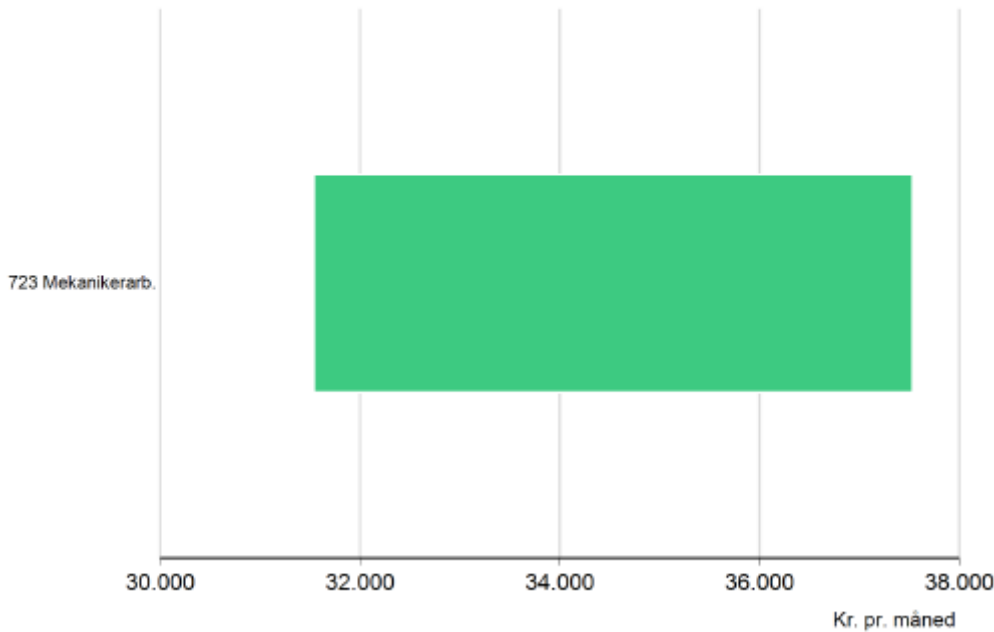
	Fradrag pga. ferie	-
	Fradrag pga. ferie uden ydelse	-
5	ATP borgerandel	-500,00
	Bruttoydelse inden øreafrunding	17.575,19
	Øreafrunding nærmeste kroner	-0,19
	Bruttoydelse i alt	17.575,00
6	Skat	-1.301,00
7	Administrationsordning	-
	Nettoydelse i alt	16.274,00

Af lønstatistik fra DA statistik fremlagt af selskabet fremgår bl.a.:

"

Direkte månedsløn opdelt på arbejdsfunktioner, 3. kvartal 2024

Direkte månedsløn i 3. kvartal 2024

Den midterste halvdel af lønmodtagerne har en løn i dette interval

Ankenævnet for Forsikring

25.

104106

Udtrækskriterier

Arbejdsfunktioner:	723 Mekanikerarbejde
Branche:	Alle
Geografi:	
Virksomhedsstørrelse:	Alle
Udannelse:	Alle
Lønmodtagergruppe:	Almindelige lønmodtagere
Erhvervserfaring:	10 - 14 år
Aflønningsform	Både fast- og tidlønnede
Organisation:	Hele DA-området
Lønbegreb	Direkte månedsløn
Periode:	3. kvartal 2024

Oplysninger for grupper med færre end 11 personer eller færre end tre virksomheder er udeladt. Log ind på NetStat for også at kunne se antal for disse grupper.

Direkte månedsløn opdelt på arbejdsfunktioner, 3. kvartal 2024

Direkte månedsløn i 3. kvartal 2024

	Antal	Nedre Kvartil En af fire har en lavere løn end denne	Median Halvdelen har en lavere løn end denne	Øvre Kvartil Tre ud af fire har en lavere løn end denne	Gennemsnit Årlig Ændring Vises ikke når fremskrevet periode er valgt
	Kr. pr. måned				Pct.
I alt	354	31.527	33.976	37.537	35.638
723 Mekanikerarb.	354	31.527	33.976	37.537	35.638
7231 Mekanikerarb. motorkøret.	252	31.367	33.850	37.537	35.348
723110 Mek.arb., person- og varev.	126	30.777	32.695	35.628	33.544
723120 Mek.arb., lastvogne	65*	31.748*	34.849*	38.994*	35.994*
723190 Mek.arb., and. omr.	61*	32.417*	35.872*	43.923*	38.470*
7233 Mek.arb., land- brugs- og industrimask.	100	32.166	34.172	37.186	36.254
723300 Mek.arb., land- brugs- og industrimask.	100	32.166	34.172	37.186	36.254

Anm.: Tal for grupper med færre end 11 personer eller med færre end tre virksomheder vises ikke. For stigningstakter er kravet mindst 41 personer fordelt på mindst 3 virksomheder. Er kravet ikke opfyldt markeres det med - . Tal for grupper med færre end 100 personer kan udgøre et tyndt grundlag for sammenligninger og er derfor markeret med *. Reglerne gælder ikke for visning af Mine tal.

"

Det fremgår af dækningsoversigten:

"Udbetaling ved nedsat erhvervsevne:

Hvis forsikredes erhvervsevne - på grund af sygdom eller ulykke – bliver nedsat til 1/2 eller derunder inden den [...] (risikoophør), udbetales en årlig rente på [...] (Selvvalgt dækning)

Hvis forsikredes erhvervsevne - på grund af sygdom eller ulykke – bliver nedsat til 1/2 eller derunder inden den [...] (risikoophør), udbetales en årlig rente på [...] (Firmavalgt dækning)

Renten udbetales i månedlige ydelser fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har været uafbrudt i en karenperiode på 3 måneder. Udbetalingen varer længst til [...].

...

Præmiefritagelse:

Ordningen omfatter ret til præmiefritagelse ved nedsættelse af erhvervsevnen - på grund af sygdom eller ulykke - til 1/3 eller derunder i udover 3 måneder, jf. forsikringsbetingelserne."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

" 13. Hvad dækker invaliderente?

13.1.

Invaliderente udbetales, hvis forsikredes evne til at erhverve indkomst ved personlig arbejdsindsats på grund af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat til den brøkdel, der er anført i dækningsoversigten.

13.2.

Nedsættelsen af erhvervsevnen skal være indtrådt i forsikringstiden og senest den dato for risikoophør, der er anført i dækningsoversigten.

14. Hvornår anses erhvervsevnen for nedsat?

14.1.

Erhvervsevnen anses for nedsat til 1/3 eller derunder, respektive til mellem 1/2 og 1/3, såfremt forsikrede ved personlig arbejdsindsats ikke længere vurderes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

14.2.

Vurderingen af, hvorvidt erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, foretages af Alm. Brand på baggrund af en lægelig vurdering og en vurdering af forsikredes indkomstmuligheder ved personlig arbejdsindsats, når erhvervsevnen nedsættelsen tages i betragtning.

14.3.

Ved vurderingen af forsikredes indkomstmuligheder tages der ikke hensyn til situationen på arbejdsmarkedet eller anden konjunkturpåvirkning, f.eks. arbejdsløshed. Evt. indkomst eller mulige indkomster fra fleksjob – herunder ledighedsydelse - eller andre støttede beskæftigelsesordninger på det almindelige arbejdsmarked anses som indkomst (incl. evt. tilskud) opnået ved personlig arbejdsindsats.

...

17. Præmiefritagelse

17.1.

Forsikrede har ret til præmiefritagelse fra 3-måneders dagen for nedsættelsen af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder, medmindre andet er anført i dækningsoversigten."

Nævnet udtaler:

Klageren er født i 1990'erne, er uddannet mekaniker og har arbejdet på deltid inden for et ganske andet fagområde, hvor han har læst, men ikke færdiggjort, et bachelorforløb på universitet. Klageren blev i 2021 sygemeldt med depression og PTSD. Den 8/9 2021 blev klageren ansat i en deltidsfunktion 4 timer ugentligt og med plan om optrapning. I april 2022 blev klageren gensygemeldt og overgik til jobafklaringsforløb grundet forværring i helbredet. I maj 2022 genoptog klageren sit arbejde, hvor klageren øgede arbejdstiden til 12 timer, og herefter gik han ned på 9-10 timer om ugen. Fra 20/10 2023 til 20/12 2023 var klageren i et praktikforløb med fysiske opgaver 6 timer ugentligt. Fra 3/1 2024 til 9/6 2024 var klageren i praktikforløb i en social funktion med 7-8 timer pr. uge. Den 16/7 2024 blev klageren visiteret til fleksjob.

Selskabet har ydet præmiefritagelse og betalt invaliderente fra 7/8 2021 til 1/2 2025, hvor selskabet har stoppet ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen. Klageren ønsker, at nævnet pålægger selskabet at "genoptage udbetalingen af invaliderente og genoptage præmiefritagelse i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes ordlyd og intention".

Klageren har anført, at de helbredsmæssige og økonomiske betingelser for udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse er opfyldt. Klageren har anført, at der foreligger tungtvejende dokumentation for, at erhvervsevnen er varigt og væsentligt nedsat til under 1/3, og at selskabet ikke har bevist, at den kommunale arbejdsprøvning ikke er fyldestgørende og retvisende, herunder at han i en anden stilling vil kunne arbejde mere end 12,5 timer om ugen. Klageren har anført, at selskabet ved beregning af indtjeningsevnen har medregnet hans fleksjobtilskud, men at forsikringsbetingelserne må forstås således, at offentlige ydelser ikke skal medregnes. Hvis selskabet har ret i, at fleksjobtilskuddet skal medregnes, betyder det sammen med kravet om, at forsikringstageren ikke må tjene mere end 50 procent af sin oprindelige månedsløn, at personer med lavere lønninger, dvs. hvor de offentlige ydelser i form af fleksjobtilskud eller førtidspension udgør mere end 50% af forsikredes oprindelige månedsløn, aldrig vil kunne få glæde af forsikringen. Klageren har anført, at hans løn på tidspunktet for indgåelsen af forsikrings-

aftalen var så lav, at han alene ved at modtage en fleksjobydelse ville have en indtægt på mere end 50%. Klageren har anført, at han derfor har tegnet en forsikring, som han aldrig vil kunne få glæde af, medmindre hans indtægtsforhold ændrede sig markant, og at selskabet var klar over det. Klageren har anført, at "det økonomiske kriterium i forsikringsbetingelserne... strider mod formålet med ordningen og fuldstændigt underminerer forsikringens værdi for lavtlønnede. Fortolkningen kan ikke anses for vedtaget, da den, set i forhold til dens indgribende betydning, ikke er præciseret eller i øvrigt fremhævet i tilstrækkelig grad – hverken generelt eller konkret over for mig, uanset [selskabet] måtte vide, at det var helt afgørende for mig. Såfremt Forsikringsankenævnet måtte finde, at det økonomiske kriterium skal anses for vedtaget med det indhold [selskabet] påstår, gøre jeg gældende, at kriteriet er urimelige og skal tilsidesættes efter aftalelovens § 36, jf. § 38c".

Selskabet har anført, at der er lægelig dokumentation for, at klagerens generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat til halvdelen, men ikke til 1/3, og at klagerens evne til at tjene penge ikke er nedsat til halvdelen. Selskabet har anført, at klageren ikke er arbejdsprøvet på det brede arbejdsmarked i forhold til klagerens skånehensyn. Selskabet har anført, at der ikke er beskrevet helbredsmæssige gener, som er uforenelige med varetagelsen af erhverv på halv tid med de rette skånehensyn. Selskabet har anført, at indkomst eller mulige indkomster fra fleksjob – herunder ledighedsydelse – eller andre støttede beskæftigelsesordninger på det almindelige arbejdsmarked anses som indkomst (incl. evt. tilskud) opnået ved personlig arbejdsindsats. Selskabet har anført, at en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder og uddannelse fra samme geografiske region kan tjene 33.976 kr. om måneden, og at klagerens nuværende månedlige indtægt, herunder løn i fleksjob og kommunalt tilskud, er på 23.737 kr. Selskabet bestrider, at forsikringsbetingelserne helt eller delvist er urimelige og skal tilsidesættes som ugyldige.

Forsikringen giver ret til invaliderente, hvis klagerens generelle erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykke er nedsat med halvdelen. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse, hvis klagerens erhvervsevne er nedsat med 2/3. Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 14.1, at

"Erhvervsevnen anses for nedsat til 1/3 eller derunder, respektive til mellem 1/2 og 1/3, såfremt forsikrede ved personlig arbejdsindsats ikke længere vurderes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 14.3, at "Evt. indkomst eller mulige indkomster fra fleksjob – herunder ledighedsydelse – eller andre støttede beskæftigelsesordninger på det almindelige arbejdsmarked anses som indkomst (incl. evt. tilskud) opnået ved personlig arbejdsindsats."

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke opfylder den økonomiske betingelse for dækning, idet klagerens aktuelle indtjening inklusive flekslønstilskud overstiger halvdelen af, hvad der er i samme egn, er sædvanligt at tjene for fuldt arbejdsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte forsikringsbetingelserne helt eller delvist efter aftalelovens § 36, jf. § 38c.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på lønstatistikken fra DA statistik, hvor det fremgår, at en medianmånedsløn i 2024 for en mekaniker med 10-14 års erfaring udgør 33.976 kr. Nævnet bemærker, at dette beløb er inklusive arbejdsmarkedsbidrag og pensionsbidrag fra lønmodtager og arbejdsgiver.

Nævnet er opmærksom på, at klageren før sin sygemelding arbejdede 22 timer om ugen i en anden jobfunktion, og at selskabet har oplyst, at der ikke er nogen offentlig tilgængelig lønstatistik for denne jobfunktion.

Nævnet bemærker, at klageren før sin sygemelding arbejdede 8 timer om ugen som mekaniker ved siden af sin anden jobfunktion, og at det fremgår af klagerens årsopgørelse for 2020, at

klageren havde en samlet årlig indtægt på 270.254 kr., svarende til en månedlig indtægt på 22.521 kr., hvilket svarer til 27.776 kr., hvis lønnen omregnes til en fuldtidsløn.

På den baggrund finder nævnet, at lønstatistikken for mekaniker, som selskabet har fremlagt, med rimelighed kan bruges som sammenligningsgrundlag for, hvad fuldt arbejdsdygtige personer med klagerens uddannelse, jobfunktion og alder sædvanligvis tjener.

Mht aftalelovens § 36, jf. § 38c bemærkede nævnet i sag 92719, at "Det spørgsmål melder sig, om bestemmelsen i forsikringsbetingelsernes punkt 5.1.1.1 i den omhandlede firmapensionsaftale – hvoraf det følger, at eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud indgår i beregningen af klagerens indtjening – kan tilsidesættes som urimelig i medfør af aftalelovens § 36 med virkning for klageren". Nævnet udtalte i sag 92719, at "der ikke er fornødne holdepunkter for at tilsidesætte bestemmelsen i punkt 5.1.1.1 i firmapensionsaftalens forsikringsbetingelser i medfør af aftalelovens § 36, idet bestemmelsen bygger på objektive kriterier, som har været almindeligt anvendt i branchen gennem de seneste 15 år, hvorfor det vil have endog meget vidtrækkende konsekvenser at ændre herpå ved en afgørelse i en konkret tvist".

I sagerne 92719 og 96647 bemærkede nævnet dog tillige, at "der i 2018 er gennemført lovgivning, som indebærer, at forsikrings- og pensionsselskaber har iværksat kravs- og behovsanalyser, som skal sikre, at nyudviklede og udbudte forsikringsprodukter er egnet til de kunder, som udgør målgruppen for den pågældende forsikring. Nævnet henviser herved til forordning 2017/2358 af 21. september 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/97 for så vidt angår krav til produkttilsyn og styring for forsikringsselskaber og forsikringsdistributører. Forordningens artikel 4 foreskriver anvendelse af en produktgodkendelsesproces, som skal medvirke til at sikre blandt andet, at forsikringsprodukter tager højde for kundernes mål og interesser. Artikel 7 fastslår, at selskaberne løbende skal overvåge og regelmæssigt revidere de udbudte forsikringsprodukter og vurdere, om produkterne fortsat lever op til målgruppens behov. Revision kan ske som følge af ændringer i gældende lovgivning, ligesom der skal træffes foranstaltninger til at afbøde negative konsekvenser for kunderne".

Ankenævnet *for* Forsikring

32.

104106

Nævnet bemærker, at det er Finanstilsynet, der har kompetence til at påbyde, at forsikrings- og pensionsselskaber iværksætter de fornødne kravs- og behovsanalyser, som kan sikre, at selskabets produkter bliver tilpasset kundens krav og behov.

Nævnet henviser også til sagerne 100723 og 100591.

Nævnet har herefter ikke anledning til at tage stilling til, om klagerens helbredstilstand ud fra en rent lægelig vurdering må anses for nedsat til 1/2 eller 1/3. idet det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 14.2, at selskabets vurdering af erhvervsevnetabet sker ud fra en lægelig vurdering og en vurdering af forsikredes indkomstmuligheder.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings